

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Žalany**

Číslo projektu: **CZ. 1.07/1.4.00/21.3210**

Téma sady: **Český jazyk a literatura pro šestý a sedmý ročník**

Název DUM: **VY_32_INOVACE_4C_16_Literární_testování-ukázky_I**

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Název vzdělávacího materiálu: **Literární testování I – ukázky I**

Autor: **Mgr. Barbora Schneiderová**

Datum vytvoření: **13.5.2013**

Anotace: DUM slouží k zopakování probrané literatury a k upevnění znalostí o díle a autorovi. DUM obsahuje ukázky všech tří literárních druhů (poezie, próza, drama).

Očekávaný výstup: Žák zařadí ukázkou a určí autora, dokáže odpovědět alespoň na tři otázky vztahující se k ukázce a k autorovi či jeho době. Ostatní odpovědi dokáže dohledat.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 7. ročník

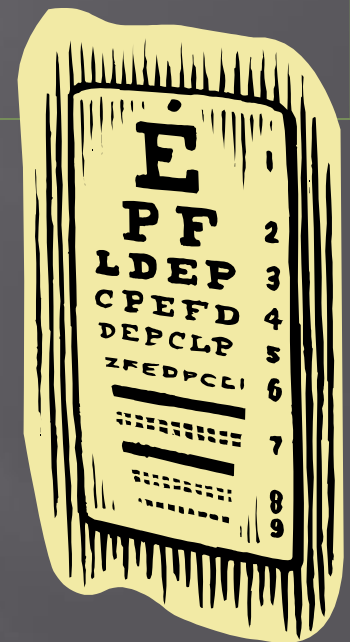
Metodické pokyny: Žáci nahlas přečtou ukázkou a určí dílo a autora. Následně odpoví na otázky vztahující se k textu a k autorovi. Na závěr provedou sebehodnocení.

Pomůcky: sešit, popřípadě internet.

Časový harmonogram: 15 minut

LITERÁRNÍ TESTOVÁNÍ – UKÁZKY I

Mgr. Barbora Schneiderová

Přečtěte si ukázkou a určete autora

Do školy chodím každý den kolem jednopatrového domu, na kterém je štít s nápisem Martin Bejval. A pod tím jest tiskacím písmem napsáno: Povožnictví a obchod uhlím. Ten nápis je modře a červeně vymalovaný a po obou stranách jsou zkřížená kladívka, což se mi velice líbí. Ale ještě více se mně líbí koňská hlava, co je přidělaná mezi dvěma okny v prvním patře. Když jsem byl malý, tak se mně ta hlava nic, ale docela nic nelíbila, jelikož jsem se jí bál. Ona má pořád otevřenou hubu a cení zuby. Ušklíbá se tak, jako by na mne něco věděla, počkej, ty kluku nezdárná, já to na tebe řeknu. Chodil jsem na ni žalovat, že se v jednom kuse na mne šklebí a já jí přece nic nedělám. To ona pořád začíná, ať si to nechá! Maminka mne musila chlácholit a pravila, že ta hlava mně nic nemůže udělat, jelikož je dřevěná. Ale to mně mohla říkat pořád a já jsem jí nechtěl věřit, jelikož jsem byl děsně hloupý. A když jsem šel kolem Bejvalů, tak jsem velice rychle utíkal. Já sem si myslel, že koňská hlava povídá na mne šeptem všelijaké klepy. Někdy jsem poslouchal, jak šeptá: Pročs nejedl dneska polévku, takovou dobrou polévku? Já vím, žes trápil zrzavého kocoura Honzu, jelikož jsi mu přidělal na tlapky ořechové skořápky a on chodil po baráku a hlučně klapal a byl z toho velice mrzutý, jak k tomu přijde? Nevíš, že cítí bolest jako ty, nedělej mu trampoty. A kdo vydloubal služce Kristýně rozinky z vánočky, hé!

Odpovězte na otázky

1. Jak se jmenují hlavní postavy díla?
2. Jak se jmenuje dcerka cukráře?
3. O jaký literární žánr se jedná?
4. Jak říká hlavní hrdina služce Kristýně?
5. Kde se narodil autor ukázky?
6. Kde a jak zemřel?
7. Jmenuj další díla autora.
8. Jakým jazykem je dílo psáno?

Řešení – Karel Poláček – Bylo nás pět

Jak se jmenují hlavní postavy díla?

Petr Bajza, Antonín Bejval, Čeněk Jirsák, Éda Kemlink, Josef Zilvar.

Jak se jmenuje dcera cukráře?

Eva Svobodová.

O jaký literární žánr se jedná?

Humoristický román.

Jak říká hlavní hrdina služce Kristýně?

Rampepurda.

Kde se narodil autor ukázky?

V Rychnově nad Kněžnou.

Kde a jak zemřel?

V koncentračním táboře v plynové komoře.

Jmenuj další díla autora.

Okresní město, Muži v offsidu, Edudant a Francimor, Dům na předměstí, Hostinec U Kamenného stolu...

Jakým jazykem je dílo psáno?

Kontrast spisovného a hovorového jazyka, ich forma, dětský vypravěč hlavní hrdina Petr Bajza.

Přečtěte si ukázkou a určete autora

Jak lvové bijem o mříže,
jak lvové v kleci jatí,
my bychom vzhůru k nebesům
a jsme zde Zemí spjatí.

Nám zdá se, z hvězd že vane hlas:
"Nuž pojdte, páni, blíže,
jen trochu blíže, hrdobci*,
jimž hrouda nohy víže!„

My přijdem! Odpusť, matičko,
již jsi nám, Zemi, malá,
my blesk k myšlénkám spřaháme
a noha parou cvalá.

My přijdem! Duch náš roste v výš
a tepny touhou bijí,
zimniční touhou po světech
div srdce nerozbijí!

Odpovězte na otázky

1. O jaký literární druh se jedná?
2. Z jaké sbírky básně pochází a jaké další sbírky autora znáš?
3. Jak se jmenuje povídková kniha autora?
4. Jaké povídky z této knihy znáš?
5. S jakou spisovatelkou pojil autora platonický citový vztah?
6. Ve kterém století autor žil?
7. Jaký rým je v básni použit?

Řešení – Jan Neruda – Jak Ivové bijem o mříže

1. O jaký literární druh se jedná? **Poezie.**
2. Z jaké sbírky básně pochází a jaké další sbírky autora znáš? **Z Písní kosmických, dále Balady a romance, Zpěvy páteční, Prosté motivy, Hřbitovní kvítí.**
3. Jak se jmenuje povídková kniha autora? **Povídky malostranské.**
4. Jaké povídky z této knihy znáš? **Např. Jak si pan Vorel nakouřil pěnovku, Doktor Kazisvět, Hastrman, Přivedla žebráka na mizinu, aj.**
5. S jakou spisovatelkou pojal autora platonický citový vztah? **S Karolínou Světlou.**
6. Ve kterém století autor žil? **V 19. století.**
7. Jaký rým je v básni použit? **Střídavý.**

Přečtěte si ukázkou a určete autora

JULIE

Ach Romeo, Romeo! Proč jsi Romeo?
Své jméno zapři, odřekni se otce,
anebo, nechceš-li, zasvěť se mně,
a přestanu být Kapuletová.

ROMEO

Mám ještě poslouchat? Či odpovím?

JULIE

Tvé jméno jenom je můj nepřítel.
Tys jenom ty. Ty vůbec nejsi Montek.
Co je to, Montek? Ruka ne, ni noha,
ni paže, ani tvář, ni jiná část,
patřící k člověku. Proč nemáš jiné jméno?
Copak je po jméně? Co růží zvou,
i zváno jinak vonělo by stejně.
A tak i Romeo, nebýt Romeo zván,
by nebyl o nic méně drahocenný
než s tímto jménem. Romeo, svlec to
jméno!
A za ně, které není částí tebe,
si vezmi mne!

ROMEO

Beru tě za slovo.
Nazvi mě svým, a budu znovu pokřtěn.
Už nechci nikdy víc být Romeo.

JULIE

Kdo jsi, ty muži zahalený tmou,
že do mých tajů takhle vpadáš?

ROMEO

Jménem ti říci nedokáži, kdože jsem.
Mé jméno se mi protiví, že tobě
nejdražší světice, je proti mysli.
Mít je tu napsané, já bych je roztrh!

JULIE

Sto slov jsem sluchem ještě nevypila
z těch drahých úst, a přece znám ten hlas. -
Nejsi ty Romeo? A nejsi Montek?

ROMEO

Ni to, ni ono, máš-li mi to za zlé.

Odpovězte na otázky

1. O jaký literární druh se jedná?
2. Jaké národnosti je autor díla?
3. O jaký žánr se jedná?
4. Jak dopadne příběh dvou milenců?
5. Jaká další díla autor napsal?
6. Jak se jmenuje divadlo, ve kterém autor působil?
7. Ve kterém století autor žil?

Řešení – W. Shakespeare – Romeo a Julie

1. O jaký literární druh se jedná? **Drama.**
2. Jaké národnosti je autor díla? **Angličan.**
3. O jaký žánr se jedná? **Tragédie.**
4. Jak dopadne příběh dvou milenců? **Smrtí obou.**
5. Jaká další díla autor napsal? **Sen noci svatojánské, Hamlet, Zkrocení zlé ženy, aj.**
6. Jak se jmenuje divadlo, ve kterém autor působil? **The Globe.**
7. Ve kterém století autor žil? **V 16. a počátkem 17. století.**

Zdroje

Pokud není uvedeno jinak, autorem textu je Mgr. Barbora Schneiderová.

Poláček, K.: Bylo nás pět. Albatros, Praha 2003, s.21

Neruda, J.: Písně kosmické, Československý spisovatel, Praha 1979, s. 16

Shakespeare, W.: Romeo a Julie, přel. Martin Hilský, Atlantis, Brno 2006, s.5

Použitý software: MS Windows XP, Microsoft Office Power Point 2010

Galerie MS Office, www.office.microsoft.com